

คู่มือ

**การปฏิบัติงาน
เพื่อป้องกันผลประโยชน์
ทับซ้อน**

(Conflict of Interests : COI)

**กลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

คำนำ

ปัจจุบันการมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม กลายเป็นปัญหาสำคัญซึ่งนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันที่ทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ อันเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศซึ่งหากต้องการจะหาทางป้องกันให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเร่งสร้างองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน รวมทั้งให้ตระหนักถึงผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเล่มนี้ได้รวบรวมความรู้ทั่วไป หลักการ แนวคิด และข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนทุกรูปแบบที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ทราบและถือปฏิบัติตามคู่มือเล่มนี้โดยเคร่งครัด

กลุ่มกฎหมายและคดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ให้เกิดความตระหนักรู้ถึงปัญหาในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งสามารถหลีกเลี่ยงไม่ดำเนินการใด ๆ ที่เรียกว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือมีความขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ลดระดับการทุจริตประพฤติมิชอบ อันจะเกิดผลดีต่อองค์กรและเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ได้มีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

กลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 ความหมายและองค์ประกอบของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนหรือ ผลประโยชน์ส่วนรวม	1.
บทที่ 2 รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกัน แห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	5.
บทที่ 3 การเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนหรือ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวมกับการทุจริตคอร์รัปชัน	12.
บทที่ 4 กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน	13.
บทที่ 5 แนวทางการจัดการและแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม	17.
บทที่ 6 การรับมือกับผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกัน แห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	25.

บทนำ

การดำเนินการที่ผ่านมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ได้มีมาตรการเพื่อส่งเสริมและป้องกันการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ในรูปแบบต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง อาทิ เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การยกย่องเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

ในการนี้ เพื่อเป็นการรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในเชิงเสริมสร้างและป้องกันกลุ่มกฎหมายและคดี จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยแบ่งเป็น 5 บท ซึ่งจะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับความหมาย องค์ประกอบ รูปแบบ ตัวอย่างพฤติกรรมของผลประโยชน์ทับซ้อนและเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนกับการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

สุดท้ายนี้ ผู้จัดทำขอให้อ่านผู้อ่านมีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อจะได้มีแรงขับเคลื่อนต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 ให้ก้าวสู่ความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นส่วนหนึ่งให้ท่านมีความรู้ความเข้าใจปลูกจิตสำนึกในด้านคุณธรรมจริยธรรมและร่วมกันต่อต้านการทุจริต เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติสืบไป

บทที่ 1

ความหมายและองค์ประกอบของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม Conflict of Interest (COI)

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ Conflict of Interest

- คำว่า “Conflict of Interest” มีการใช้คำในภาษาไทยไว้หลายคำอาทิเช่น “ผลประโยชน์ทับซ้อน” “ผลประโยชน์ขัดกัน” “ความขัดแย้งทางผลประโยชน์” หรือ “การขัดกันแห่งผลประโยชน์” “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” เป็นต้น ซึ่งถ้อยคำเหล่านี้ ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบอันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือที่เรียกว่า Conflict of Interests นั้น มีลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี หลักคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง ไม่ควรจะทำแต่บุคคลแต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละสังคมอาจเห็นว่าเป็นเรื่องใดเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมแตกต่างกันไป หรือเมื่อเห็นว่าเป็นการขัดกันแล้วก็ยังมีระดับของความหนักเบาแตกต่างกัน อาจเห็นแตกต่างกันว่าเรื่องใดกระทำไม่ได้แตกต่างกันออกไปอีก และในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบางเรื่องบางคนอาจเห็นว่าไม่เป็นไร เป็นเรื่องเล็กน้อยหรืออาจเห็นเป็นเรื่องใหญ่ ต้องถูกประณาม ตำหนิ ตีฉิน นินทา ว่ากล่าว ฯลฯ แตกต่างกันไปตามสภาพของสังคม

โดยพื้นฐานแล้ว เรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์ จึงเป็นหลักศีลธรรมประเภทหนึ่งที่บุคคลไม่พึงละเมิดหรือฝ่าฝืน แต่เนื่องจากการฝ่าฝืนกันมากขึ้น ๆ และบุคคลผู้ฝ่าฝืนก็ไม่มีความเกรงกลัวหรือละอายต่อการฝ่าฝืนนั้น สังคมก็ไม่ลงโทษหรือลงโทษไม่เพียงพอที่จะมีผลเป็นการห้ามการกระทำดังกล่าว และในที่สุดเพื่อหยุดยั้งเรื่องดังกล่าวนี้จึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์มากขึ้นและเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจมากขึ้นตามลำดับ

- สำนักงาน ก.พ. ได้ให้คำจำกัดความของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ Conflict of Interest ว่าหมายถึง สถานการณ์ หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารมีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่า

ประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจจะเกิดขึ้นอย่าง รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนาและมีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ด้วย ดังจะกล่าวต่อไปในบทที่ 2

ดังนั้น การขัดกันแห่งผลประโยชน์จึงเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งอาจจะละเมิดต่อจริยธรรมและกฎหมาย เนื่องจากผลประโยชน์ส่วนตนได้เข้ามาแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจหรือกระบวนการตัดสินใจทำให้ผู้พิจารณาต้องละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ อันทำให้เกิดความเสียหายแก่ผลประโยชน์ของหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งเป็นผลประโยชน์ส่วนรวมหรือสาธารณะ

ความหมายของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

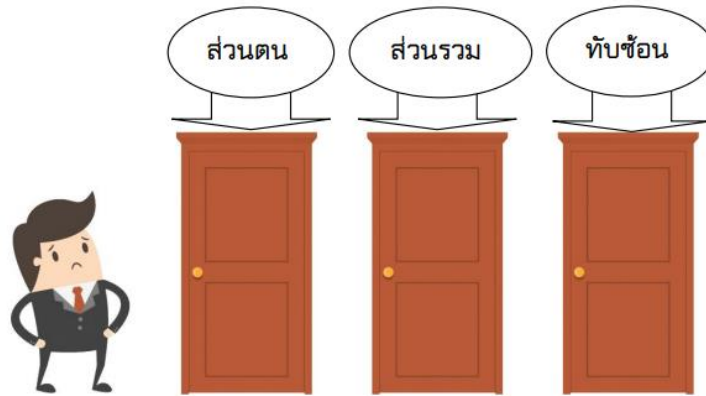
คำว่า “Conflict of Interests” แปลว่า การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือเรียกสั้น ๆ ว่า การขัดกันแห่งผลประโยชน์นั้น หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องใช้ดุลยพินิจ ปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพื่อหน่วยงาน หรือ เพื่อองค์กร แต่ตนเองมีผลประโยชน์ส่วนตนเกี่ยวข้องอยู่ในเรื่องนั้น ๆ

สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงอันเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมนี้เป็นเหตุหรืออาจเป็นเหตุทำให้บุคคลดังกล่าวไม่สามารถใช้ดุลยพินิจปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างเป็นกลาง อย่างตรงไปตรงมาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม หน่วยงาน หรือ องค์กรได้อย่างเต็มที่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งน่าจะเชื่อว่าบุคคลนั้นจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเองที่เกี่ยวข้องอยู่มากกว่าประโยชน์ของส่วนรวม

สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงอันเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมนี้ จึงเปิดโอกาส เปิดช่องว่างให้เกิดความเสียหาย เสียประโยชน์ของส่วนรวมได้โดยง่าย หรือเป็นการเปิดโอกาส เปิดช่องว่างให้มีการทุจริตคอร์รัปชันหรืออย่างน้อยที่สุดการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมนี้เป็นเหตุทำให้สาธารณชนเกิดความเคลือบแคลงสงสัย ไม่เชื่อมั่นว่าบุคคลดังกล่าวจะสามารถใช้ดุลยพินิจปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามอำนาจหน้าที่โดยปราศจากอคติ

โดยเหตุนี้จึงมีหลักว่า บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวมต้องพึงหลีกเลี่ยงการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือที่เราเรียกกันติดปากว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้ใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาครัฐ

ภาพที่ 1 : บานประตูที่แสดงทางเลือกของเจ้าหน้าที่ต่อพฤติกรรมที่มีกับผลประโยชน์ส่วนตัว ผลประโยชน์ส่วนรวม และผลประโยชน์ทับซ้อน

ภาพที่ 2 : (ด้านซ้าย) แสดงให้เห็นถึงการแยกออกจากกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวม (พื้นที่สีขาว) และประโยชน์ส่วนตัว (พื้นที่สีดำ) รูป (ด้านขวา) เกิดการทับซ้อนของพื้นที่สีขาวและพื้นที่สีดำจะเป็นพื้นที่เกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม

ในปัจจุบันเกิดการคอร์รัปชันขึ้นทุกวัน ทุกชั่วโมง ทุกนาที เรื่องนี้อาจเกิดในที่ทำงานของคุณ หรือในครอบครัวของคุณ หรือสังคมของคุณก็เป็นไปได้ แต่สิ่งที่น่ากลัว คือ ผู้ที่ทำหน้าที่เพื่อสังคมส่วนรวม เช่น นักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ กบคิดและทำเพื่อตนเอง การทำผิดประเภทนี้ เรียกว่า

“การขัดกันระหว่าง**ประโยชน์ส่วนตัว**และ**ประโยชน์ส่วนรวม**”

การกระทำเหล่านี้เกิดจากระบบการคิด ที่ไม่สามารถแยกแยะเรื่องประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้ทำให้เกิดกลายเป็นปัญหาใหญ่ของ “การทุจริตคอร์รัปชัน”

**ลักษณะและองค์ประกอบของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ
การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม**

จากความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและ
ผลประโยชน์ส่วนรวมดังกล่าวมาข้างต้น สามารถจำแนกลักษณะและองค์ประกอบได้ดังนี้

- ❶ ต้องมีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ❷ ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้น ๆ มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวมอยู่
- ❸ บุคคลนั้น ๆ จะเป็นบุคลากรในภาครัฐ หรือภาคเอกชนก็ได้
- ❹ ประโยชน์ส่วนตนนั้น อาจจะเป็นประโยชน์ในเชิงทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดก็ได้
- ❺ ประโยชน์ส่วนตนนั้น หมายความว่ารวมถึงประโยชน์ของบุคคลอื่นที่ถือว่าเป็นประโยชน์

ส่วนตนด้วย

- ❻ การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมิได้หมายความว่ามีการ

ทุจริตคอร์รัปชันเสมอไป

- ❼ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยหลักการพื้นฐานเป็นเรื่องศีลธรรม คุณธรรม

จริยธรรม

- ❽ ความผิดเกี่ยวกับเรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์อาจเป็นได้ทั้งการกระทำที่เป็น

ความผิดในตัวเองหรือเป็นความผิดเพราะกฎหมายห้ามก็ได้

บทที่ 2

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

เนื่องจากอาชีพข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องให้บริการสาธารณะเป็นภารกิจที่จะต้องพบปะกับผู้คนหลากหลายวาระและโอกาส การปฏิบัติงานจึงอาจจะมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงต้องมีจิตสำนึกในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของส่วนตนอยู่เสมอ มิฉะนั้นแล้วอาจมีพฤติกรรมเข้าข่ายความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การรับสินบน การรับของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใด

การรับของขวัญและความสะดวกสบายที่เกินความเหมาะสมอาจส่งผลกระทบต่อบุคคลในการปฏิบัติงานในหน้าที่ การรับของขวัญมีได้ในหลายรูปแบบ เช่น การลดราคาของที่ซื้อ การมอบตัวหนังสือ การมอบตัวพาหนะเดินทาง การเลี้ยงอาหารอย่างฟุ่มเฟือย ตลอดจนให้ความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อผู้รับของขวัญและทำให้เจ้าหน้าที่ตัดสินใจเอียงในลักษณะที่เอื้อเพื่อประโยชน์ต่อผู้ให้ของขวัญนั้น

ตัวอย่างที่ 1. บริษัท A ให้ของขวัญมูลค่า 10 บาท แก่เจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรในปีที่ผ่านมา และปีนี้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวเร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัท A เป็นพิเศษ โดยลัดคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

ตัวอย่างที่ 2. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชนเพื่อช่วยให้บริษัทตนได้รับชนะการประมูลรับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

ตัวอย่างที่ 3. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจและได้รับความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำวินิจฉัยหรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรมหรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้ นั้น ๆ

ตัวอย่างที่ 4. นาย B เป็นนายกเทศบาลตำบลมีภรรยาประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างได้ยื่นข้อเสนอให้กำนันช่วยเหลือในเรื่องการขุดคลองเพื่อให้บริษัทภรรยาของนาย B ได้รับการประมูลงานในโครงการแล้วนาย B ตกกลางจะมอบทีวีสี 29 นิ้ว ให้กับกำนันและพวกทุกคน

การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐตามตัวอย่างทั้งสองดังกล่าว ถือเป็นความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เพราะพฤติกรรมดังกล่าวเป็นการหาผลประโยชน์ตนเองเพราะใช้ตำแหน่งในหน้าที่ของตนให้ประโยชน์กับบริษัทเอกชนโดยหวังสิ่งตอบแทน

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self – Dealing)

การทำธุรกิจกับตัวเอง คือ การหาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง จากตำแหน่งหน้าที่ เป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อตัวเอง

ตัวอย่างที่ 1. หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะทำสัญญาจ้างบริษัทที่ตนเองหรือบุคคลในครอบครัวเป็นเจ้าของมาเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ทำบริษัทตนเองหรือบริษัทของครอบครัวได้งานรับเหมาจากรัฐ หรือฝากลูกหลานเข้าทำงาน

ตัวอย่างที่ 2. ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหาประโยชน์ให้กับตนเองจากการเก็งกำไรราคาที่ดินทั้งในรูปแบบของการใช้ข้อมูลภายในไปซื้อที่ดินไว้ก่อนหรืออาจเป็นรูปแบบที่กำหนดให้ตั้งโครงการในพื้นที่ที่ตนเองมีที่ดินอยู่ เพื่อจะได้ขายที่ดินของตนเองให้แก่รัฐ ในราคาที่สูง

ตัวอย่างที่ 3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์สำนักงาน (PC) จำนวน 200 เครื่อง จากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่

ตัวอย่างที่ 4. เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากบริษัทห้างร้านในการยื่นซองประกวดราคา

ตัวอย่างที่ 5. ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัท ซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีหุ้นส่วนอยู่

การกระทำดังกล่าว ถือเป็นความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เพราะเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ แต่กลับหาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว พวกพ้องจากตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองดำรงอยู่

3. การทำงานหลังเกษียณ (Post – Employment)

การทำงานหลังเกษียณ คือ เป็นการทำงานหลังจากออกจากงานหรือตำแหน่งเดิม โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงานหรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง

ตัวอย่างที่ 1. ผู้บริหารหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมรับเป็นที่ปรึกษาภายหลังเกษียณอายุราชการให้กับบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใหญ่รายหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 2. ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปลดเกษียณแล้วใช้อิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐรับเป็นที่ปรึกษาให้กับบริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงานโดยอ้างว่าจะทำการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

ตัวอย่างที่ 3. ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์และสุขภาพออกจากราชการไปทำงานบริษัทผลิตหรือขายยา

ตัวอย่างที่ 4. การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณแล้วมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงาน โดยคุ้มค่างับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

การกระทำตามตัวอย่างดังกล่าว ถือเป็นความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เพราะเป็นการทำให้หน่วยงานราชการเสียเปรียบและมักมีการใช้อำนาจบริหารในตำแหน่งเดิม ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการ และไม่ยุติธรรมกับบริษัทเอกชนรายอื่นๆ

4. การทำงานพิเศษ (Outside Employment of Moonlighting)

การทำงานพิเศษ คือ การเป็นที่ปรึกษาและการจ้างงานให้แก่ตนเอง รวมถึงการใช้ตำแหน่งสถานภาพการทำงานสาธารณะ ในการที่จะเข้าไปเป็นนายจ้างของภาคเอกชนหรือเป็นเจ้าของเอง ตลอดจนการใช้เวลา เครื่องมือหรือวัสดุของรัฐในการทำงานพิเศษภายนอกที่ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานด้วย

ตัวอย่างที่ 1. การรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ในราชการสร้างความน่าเชื่อถือ

ตัวอย่างที่ 2. ข้าราชการครูมีหน้าที่ต้องสอนหนังสือ แต่สอนหนังสือไม่เต็มทีในเวลาราชการ เพราะต้องการให้นักเรียนไปเรียนพิเศษกับตนนอกเวลาราชการ

ตัวอย่างที่ 3. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

ตัวอย่างที่ 4. ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษที่เป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ที่ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

การกระทำตามตัวอย่างดังกล่าว ถือเป็นความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เพราะเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้เบียดบังเวลาและรายได้ของราชการไปเป็นของตัวเอง และขาดการทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่ทำให้ประชาชนสูญเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับ ซึ่งในเวลาปฏิบัติงานก็จะเลือกปฏิบัติให้บริการเฉพาะรายที่ตนเองได้รับประโยชน์ก่อนประชาชนทั่วไป

5. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้เห็นในข้อมูลลับของทางราชการหรือนำข้อมูลไปเปิดเผยเพื่อรับสิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์ในรูปของเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ หรือนำข้อมูลไปเปิดเผยให้แก่ญาติหรือพวกพ้องและแสวงหาประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้น

ตัวอย่างที่ 1. เจ้าหน้าที่กระทรวงคมนาคมทราบมาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วให้ข้อมูลกับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

ตัวอย่างที่ 2. ผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในการกำกับตลาดทุนหรือเป็นกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ หรือกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทราบข้อมูลภายในเกี่ยวกับหลักทรัพย์ และได้ใช้ข้อมูล นั้นไปซื้อหรือขายหลักทรัพย์ไปก่อนล่วงหน้าอันเนื่องมาจากการทราบข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง

ตัวอย่างที่ 3. เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติไป ซื้อที่ดินบริเวณโครงการนั้นไว้ เพื่อขายให้กับราชการในราคาสูงขึ้น

การกระทำตามตัวอย่างดังกล่าวถือเป็นความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนรู้เห็นในข้อมูลลับของราชการและนำข้อมูลมาใช้หา ประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง

6. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน (Using employer's property for asvantage)

การนำทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้ชั่วคราวในกิจการที่เป็นของส่วนตนเพื่อประโยชน์ ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐและทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหายหรือเสียประโยชน์

ตัวอย่างที่ 1. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีหน้าที่ขั้บรถยนต์ของส่วนราชการนำน้ำมันใน รถไปขายและนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตน ทำให้ส่วนราชการต้องเสียบประมาณเพื่อซื้อน้ำมันรถมากกว่าที่ ควรจะเป็น

ตัวอย่างที่ 2. การใช้โทรศัพท์ของทางราชการเพื่อกิจการส่วนตัวหรือการใช้ คอมพิวเตอร์ของราชการทำงานส่วนตัว

7. การทำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork Barreling)

การนำโครงการสาธารณะไปลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง คือ การใช้ อิทธิพลทางการเมืองเพื่อเรียกผลตอบแทนหรือประโยชน์ต่อพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ

ตัวอย่างที่ 1. รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงในพื้นที่เขตเลือกตั้งของตนเองหรือบ้านเกิด ของตนเอง หรือใช้งบประมาณแผ่นดินเพื่อหาเสียง

ตัวอย่างที่ 2. การที่นักการเมืองในจังหวัดขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนน สร้างสะพานลงในจังหวัด โดยใช้ชื่อหรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

แผนภาพรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นผลมาจากการไม่สามารถแยกแยะระหว่างบทบาทหน้าที่ในเรื่องส่วนตัวและเรื่องส่วนรวมออกจากกันได้ชัดเจน โดยมีสาเหตุมาจากพื้นฐานความคิดแบบดั้งเดิมของคนไทยและมีปัจจัยที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมทุจริต ดังนี้

★ มีฐานคิดในลักษณะบูรณาการ คือ ไม่สามารถแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวมออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง ดังนี้

☹ คนไทยมีฐานความเชื่อในอดีตที่เห็นว่า ชุมนางค้าขายได้โดยไม่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ

☹ ตำแหน่งหน้าที่ราชการสามารถนำมาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว จึงไม่มีการแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตัวออกจากประโยชน์ส่วนรวม

☹ ทศนคติและแนวความคิดของคนในสังคมไทยยังเป็นระบบคิดแบบฐานลึบ (Analog) คือ นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันไม่หมดแยะแยะไม่ออกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมนำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน เบียดบังราชการ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมจะยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก จึงพัฒนาไม่ทันกับพื้นฐานแนวคิดของระบบกฎหมายสากลที่เป็นระบบคิดแบบฐานสอง (Digital) คือ แยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างชัดเจน ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่เบียดบังราชการ กรณีเกิดขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมจะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

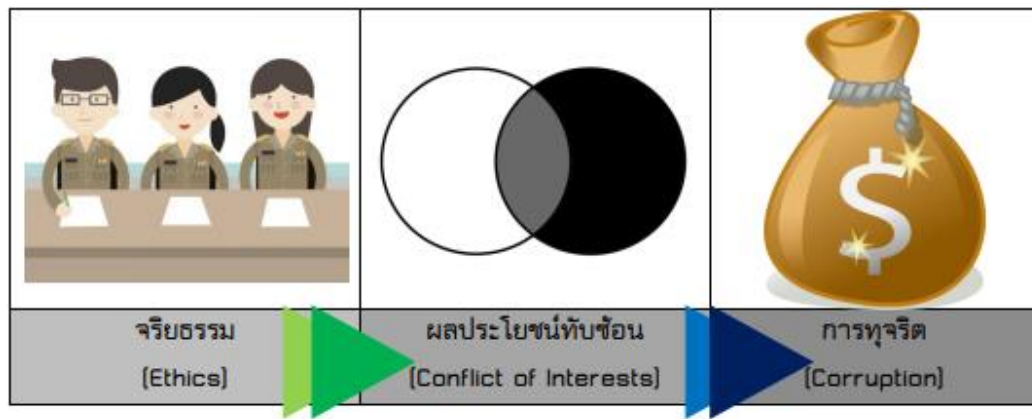
★ มีฐานคิดในเรื่องการตอบแทนบุญคุณ โดยเฉพาะบุญคุณทางการเมือง เช่น การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ที่เคยสนับสนุนคะแนนเสียงหรือตอบแทนตำแหน่งที่ให้ โดยจะไม่ใช้การตอบแทนด้วยตัวเงินเป็นหลัก แต่เป็นการตอบแทนในลักษณะผลประโยชน์อย่างอื่น เช่น การให้ผลประโยชน์หรือตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น

★ มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินสุรุ่ยสุร่าย เช่น มีภาระการใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลหรือเลี้ยงดูครอบครัว ทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่ายทำให้มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับกรกระทำผิดโดยสมัครใจ

★ มีความจำเป็นในการรักษาตัวรอดและลดการเผชิญปัญหาเกี่ยวกับค่านิยมการมีผลประโยชน์ทับซ้อน ทำให้ตนเองต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน สาเหตุส่วนหนึ่งนั้นคือ ปัจจัยทางสังคมซึ่งเป็นลักษณะ “ตัวของกู” อันเป็นค่านิยมของสังคมที่เน้นเรื่องวัตถุนิยม การอยากมีอยากได้ การรักษาหน้าตาและยกหน้าตาทางสังคม ทำให้ต้องมีการแสวงหาทรัพย์สินและอำนาจมากขึ้น

★ โครงสร้างการบริหารและการมีระบบการตรวจสอบถ่วงดุล ซึ่งฝ่ายตรวจสอบยังขาดความเข้าใจและระบบยังไม่มีประสิทธิภาพ จึงเอื้อต่อพฤติกรรมที่เป็นไปในลักษณะการมีผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุด

★ ตัวบทกฎหมายที่มีอยู่ในยังไม่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาหรือบดบังโทษทางกฎหมายยังไม่เพียงพอต่อการ “ป้องกัน” และ “ป้องปราม” ผู้ที่จะกระทำผิดหรือคิดที่จะกระทำผิดที่เอื้อต่อการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเท่าที่ควร

บทที่ 3

การเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนหรือ
การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม
กับการทุจริตคอร์รัปชัน

เมื่อกล่าวถึงการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) เป็นที่รู้กันว่าหมายถึง พฤติกรรมการใช้อำนาจที่ได้จากการดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลประโยชน์ที่มีมูลค่าเป็นเงินหรือทรัพย์สิน ส่วนการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อการตัดสินใจของผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ทางราชการได้รับผลกระทบจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวมซึ่งผลประโยชน์ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ด้วย และสามารถกล่าวได้ว่าเกือบทุกกรณีของการคอร์รัปชันมีจุดเริ่มต้นเกิดจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

กล่าวโดยสรุป

การ “ทุจริตคอร์รัปชัน” คือ การทุจริตในระดับที่สูงสุด ส่วน “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม” ถือว่าเป็นความผิดระดับต้น ไม่ใช่การ “ทุจริตคอร์รัปชัน” แต่เป็นต้นเหตุพื้นฐานของการทุจริตคอร์รัปชัน และเมื่อมีพฤติกรรมการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมเกิดขึ้น ก็จะไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันได้ และหากต้องการจะป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องจัดการกับปัญหาการขัดกันแห่งผลประโยชน์ให้ได้ด้วย

บทที่ 4

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 103 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และ จำนวนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้น จากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 103/1 บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวล กฎหมายอาญาด้วย

มาตรา 122 เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 100 มาตรา 101 หรือ มาตรา 103 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542

ประกาศฉบับนี้ได้กำหนดนิยามความหมายของ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา ไว้ดังนี้

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้แก่ตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า ผู้บุพการีผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือ มารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตร บุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใด” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ 5 เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ดังต่อไปนี้

(1) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่ เหมาะสมตามฐานานุรูป

(2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ซึ่งมีใช้ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

(3) รับทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ 6 การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากต่างประเทศ ซึ่งผู้ให้มิได้ระบุให้เป็นของส่วนตัวหรือมีราคาหรือมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท ไม่ว่าจะระบุเป็นของส่วนตัวหรือไม่ แต่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรับไว้ เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ไม่มีเหตุที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยึดถือทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวไว้เป็นประโยชน์ส่วนบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยทันที

ข้อ 7 การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 5 ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาแล้วโดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด โดยทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ข้อ 8 หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

3. ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการทำความผิดที่เกี่ยวกับการขัดขวางผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.

เพื่อเป็นการมุ่งป้องกันการทุจริตในภาครัฐ และเพิ่มมาตรการเอาผิดกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์จันทร์โอชา ได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดที่เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ซึ่งปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญคือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยความผิดที่เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ในร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว มีการห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ ดังนี้

มาตรา 5 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่น ซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม แต่การใช้ตำแหน่งหน้าที่แทนหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดอยู่ มิให้ถือว่าเป็นการกระทำตามมาตรา

การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามวรรคหนึ่งด้วย

1. การกระทำที่เกี่ยวกับการขัดกันฯ ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
2. การกำหนดนโยบายหรือให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อกิจการที่ตน คู่สมรส บุตร หรือบิดามารดา มีส่วนได้เสียอยู่ (เป็นหุ้นส่วนเกินร้อยละ 5 ของนิติบุคคลนั้น)
3. การใช้ข้อมูลภายในของรัฐที่ยังเป็นความลับอยู่ ซึ่งได้รับหรือรู้จากการปฏิบัติราชการ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต
4. การริเริ่ม เสนอ จัดทำ หรืออนุมัติโครงการของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐโดยทุจริตเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
5. การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงาน ไปเพื่อประโยชน์ของตนหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมายหรือกฎ หรือทรัพย์สินนั้นมีราคาเล็กน้อย
6. การใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ซึ่งตนมีอยู่โดยทุจริต ไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐตำแหน่งอื่นกระทำการ เช่น อนุมัติอนุญาต ให้สัมปทาน บรรจุแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือนไม่รับแจ้งความ ไม่ฟ้องคดีไม่บังคับทางปกครอง ฯลฯ

มาตรา 7 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ผู้มอบให้ในโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือตามที่ได้รับมอบหมาย แม้ว่าผู้มอบหมายจะระบุให้เป็นการส่วนตัวก็ตาม เว้นแต่เป็นสิ่งนี้อาจได้รับตามกฎหมาย หรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามวรรคหนึ่งที่ตนไม่มีสิทธิได้รับต้องรายงานและส่งมอบสิ่งนั้นให้หน่วยงานที่ตนสังกัดในโอกาสแรกที่กระทำได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้และให้สิ่งนั้นตกเป็นของหน่วยงานของรัฐ โดยให้หน่วยงานนั้นจัดทำบัญชีไว้เป็นหลักฐานและเก็บรักษาหรือจัดการสิ่งนั้น ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่คู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยโดยอนุโลม ในกรณีที่คู่สมรส หรือญาติไม่มีสิทธิรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ให้มีหน้าที่แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบในโอกาสแรกที่กระทำได้ แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ดำเนินการตามวรรคสองต่อไป

มาตรา 20 เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลตามมาตรา 5 วรรคห้า ผู้ใดกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา 5 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 21 เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 7 โดยไม่แจ้งรายงานหรือไม่ส่งมอบทรัพย์สินภายในเวลาที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน (พ.ศ. ๒๕๕๒)

ข้อ 5 ให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(1) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น เพราะความชอบหรือชัง

(2) ไม่ใช่เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(3) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติภารกิจในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ทั้งนี้ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใด แล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(4) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวม กับประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ 6 ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(1) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือ ยอมจะรับ ซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยาหรือการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(2) ไม่ใช่ตำแหน่งหรือการกระทำการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพราะมือคด

(3) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่น จะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

บทที่ 5

แนวทางจัดการและแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

แนวทางจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

กรอบการทำงาน เป็นวิธีกว้าง ๆ ไม่จำกัดอยู่กับรายละเอียดข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการตามบริบทขององค์กรและกฎหมายได้ มี 6 ขั้นตอน

① ระบุว่าผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดบ้างที่มักเกิดขึ้นในองค์กร มีจุดใดบ้างที่เสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะเกิดขึ้นได้นั้นมีประเภทใดบ้าง ซึ่งการระบุผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ต้องพิจารณานิยามและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

② พัฒนานโยบายที่เหมาะสม รวมถึงกลยุทธ์การจัดการและแก้ไขปัญหา วัตถุประสงค์ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงความรับผิดชอบของแต่ละคน กฎเกณฑ์การจัดการต้องแยกให้ชัดเจนระหว่างความรับผิดชอบขององค์กรและความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์กรและต้องทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ได้รู้ว่าเมื่อใดมีผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นและในแบบใด เปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนและบันทึกกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อการจัดการ ติดตามประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่ใช้

③ ให้การศึกษาแก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารระดับต่าง ๆ รวมถึงเผยแพร่นโยบายการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนให้ทั่วถึงทั้งองค์กร โดยสร้างความเข้าใจว่าอะไรคือผลประโยชน์ทับซ้อน ผลประโยชน์ทับซ้อนใดที่เกิดบ่อยขึ้นในองค์กร อะไรคือจุดเสี่ยงที่ระบุในนโยบาย รวมถึงความแตกต่างของความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายของผู้มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน ควรให้ออกสารบรรยายพร้อมตัวอย่างที่ชัดเจน

④ ดำเนินการเป็นแบบอย่าง ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งระดับบริหารต้องแสดงภาวะผู้นำ สนับสนุนนโยบายและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนและให้ความช่วยเหลือ แก้ไข โดยผู้บริหารต้องพิจารณาว่ามีข้อมูลเพียงพอที่จะชี้ว่าหน่วยงานมีปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ ชั่งน้ำหนักประโยชน์ขององค์กร ประโยชน์ส่วนบุคคล ประโยชน์สาธารณะและพิจารณาว่าอะไรคือวิธีที่ดีที่สุดในการจัดการหรือแก้ไขผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ

⑤ สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ ผู้สนับสนุนองค์กรและประชาชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน การทำงานกับองค์กรภายนอกไม่ว่าจะเป็นภาคประชาชนหรือภาคธุรกิจ องค์กรต้องระบุจุดเสี่ยงของผลประโยชน์ทับซ้อนและพัฒนาวิธีป้องกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อมูลภายในหรือโอกาสการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์และต้องแจ้งแก่องค์กรภายนอกให้

ทราบนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนและผลที่ตามมาหากไม่ปฏิบัติตามนโยบาย นอกจากนี้ควรสื่อสารแบบสองทางกับองค์กรภายนอก เช่น ให้มีส่วนร่วมในการระบุจุดเสี่ยงและร่วมกันพัฒนาปกป้องกัน แก้ไขปัญหา ร่วมทบทวนและปรับปรุงกลไกการแสวงหาและแก้ไขผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นต้น ทั้งนี้ การร่วมกันจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนี้ องค์กรภาครัฐต้องทำให้การตัดสินใจทุกขั้นตอนโปร่งใสและตรวจสอบได้

⑥ **บังคับใช้นโยบายและทบทวนนโยบายสม่ำเสมอ** ระบบการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนต้องได้รับการทบทวนประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอโดยสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้ระบบและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เพื่อให้ระบบใช้ได้จริงและตอบสนองต่อสภาพการทำงาน รวมถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและความร่วมมือ ทั้งนี้ การทบทวนควรครอบคลุมจุดเสี่ยง มาตรการและผลการทบทวนหรือมีการเปลี่ยนแปลงต้องสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเข้าใจและปรับเปลี่ยนการทำงานให้สอดคล้องกัน

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติ มาตรา 100

แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

1. การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง (ก่อนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ)

การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งที่มีกฎหมายบัญญัติห้ามมิให้ดำเนินกิจการที่เป็น การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เช่น ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐก่อนเข้ามารับตำแหน่งบุคคลนั้น ๆ ต้องเตรียมตัว โดยตรวจสอบตนเอง คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะว่าได้มีการดำเนินกิจการใด ๆ บ้างเมื่อครั้งที่ตนเองอยู่ใน สถานะของเอกชน เช่น การทำธุรกิจหรือการเป็นคู่สัญญากับรัฐการรับสัมปทานจากรัฐ หรือการเป็นกรรมการ ผู้จัดการ การถือหุ้นหรือการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือการเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ

2. การปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงตนในระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(1) **เจ้าหน้าที่ของรัฐ** ต้องไม่ดำเนินกิจการใด ๆ ที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 100 แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตเช่น ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐทำธุรกิจกับหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการห้ามมี ส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ได้ทำกับหน่วยงานของรัฐ และการห้ามเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในธุรกิจของเอกชนที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีอำนาจควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบหรือดำเนินคดี การห้ามรับสัมปทาน หรือคงถือไว้ ซึ่งสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนไม่ว่าในทางตรงหรือทางอ้อม รวมถึงได้เข้า ทำสัญญาในลักษณะดังกล่าว และยังได้บัญญัติห้ามการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในฐานะต่าง ๆ ในธุรกิจของ เอกชน ซึ่งรวมถึงการทำงานในฐานะพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับ อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

(2) **คู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐ** กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ห้ามคู่สมรสมิให้ดำเนินกิจการใด ๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมไว้ด้วย ฉะนั้น จึงต้องทำความเข้าใจกับคู่สมรสให้ปฏิบัติตามกฎหมาย เพราะหากคู่สมรสเกิดความเข้าใจในข้อกฎหมายที่ไม่ถูกต้อง หรือได้กระทำโดยความเลินเล่อหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และเป็นการดำเนินกิจการที่เป็นการต้องห้ามตามกฎหมายในมาตรา 100 การดำเนินกิจการของคู่สมรสนั้นจะนำมาซึ่งภัยและโทษกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น กล่าวคือแม้ตนเองจะมีได้กระทำการที่กฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้ แต่หากปล่อยให้คู่สมรสดำเนินกิจการใด ๆ ตามที่กฎหมายห้าม เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะต้องได้รับโทษทางอาญาที่เกิดจากการกระทำของคู่สมรส โดยจะถูกระหว่างโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ แล้วแต่กรณี

3. การดำเนินกิจการในภายหลังที่พ้นจากตำแหน่ง (พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังไม่ถึง 2 ปี)

กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามมาตรา 101 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 100 มาใช้บังคับกับการดำเนินการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปี เว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งมีใช้บริษัทที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 100 (2) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กล่าวคือ ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยห้ามดำเนินกิจการนั้นต่อไปอีกเป็นเวลา 2 ปี นับแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้น ๆ แล้ว ทั้งนี้ การห้ามในส่วนนี้ได้ห้ามการดำเนินกิจการของคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย หากผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 60,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่อีกด้วย

คำแนะนำในการพิจารณาเกี่ยวกับกรณีการให้ – การรับของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใดในทางปฏิบัติ

☐ อะไรคือของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้ ??

- ของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งใด ๆ หรือบริการใด ๆ (เงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ บริการหรืออื่น ๆ ที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้และหรือได้รับที่นอกเหนือจากเงินเดือน รายได้และผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ
- ของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด สามารถตีค่าตราความเป็นเงิน หรืออาจไม่สามารถตีค่าตราได้

➤ ของขวัญที่สามารถคิดราคาได้ (Tangible gifts) หมายรวมถึง สินค้าบริโภค ความบันเทิง การต้อนรับ ให้ที่พัก การเดินทาง อุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น ตัวอย่างสินค้า บัตรของขวัญ เครื่องใช้ส่วนตัว บัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้าหรือบริการ และเงิน เป็นต้น

➤ ของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (Intangible gifts and benefits) หมายถึง สิ่งใด ๆ หรือบริการใด ๆ ที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ เช่น การให้บริการส่วนตัว การปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัว การเข้าถึงประโยชน์หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่น ๆ

1. เราควรรับหรือไม่ : ตามหลักการทางจริยธรรม แม้ว่าเราไม่ควรรับแต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันมาในสังคม อย่างไรก็ตาม มีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมที่จะรับอย่างยิ่ง

▪ ถ้าเป็นการให้เงิน ต้องปฏิเสธ ไม่ว่าจะรับในโอกาสใด ๆ หรือการรับเงินสดหรือสิ่งใด ๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ เช่น พันธบัตร หุ้น หรือล็อตเตอรี่ ฯลฯ ล้วนเข้าข่ายการรับสินบน และเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ทั้งนี้ หากได้รับการเสนอสิ่งใด ๆ นอกเหนือจากเงิน สิ่งที่เราควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ คือ ให้พิจารณาว่า ทำไมเขาจึงเสนอของขวัญหรือผลประโยชน์ดังกล่าวให้เรา และการเสนอของดังกล่าวนี้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติตนหรือไม่ หรือควรพิจารณาบนหลักการปฏิบัติงานในภาครัฐที่อยู่บนพื้นฐานว่า “การกระทำและการตัดสินใจใด ๆ จะต้องกระทำด้วยความเป็นกลาง ปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการและปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม”

ดังนั้น องค์กรหรือบุคคลใด ๆ ไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบ ผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเอง เหนือองค์กรหรือบุคคลอื่น ทำให้สิ้นคลอนความเชื่อถือไว้วางใจที่ประชาชนมีต่อรัฐและทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม

2. เราควรรายงานหรือไม่ : มีแนวทางพิจารณา ดังนี้

▪ ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางประวัติศาสตร์หรือวัฒนธรรม เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็ก แต่ก็ถือว่าของขวัญนั้น ๆ เป็นทรัพย์สินขององค์กรไม่ว่าจะมีราคาเท่าใด

▪ ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าน้อยกว่า 3,000 บาท **ไม่ต้องรายงาน** และอาจเก็บเป็นของตนเองได้ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543

▪ ของขวัญหรือผลประโยชน์ใด ๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดที่มีค่าเกิน 3,000 บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้

▪ ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดระหว่าง 3,000 – 15,000 บาท และเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็นต้องรับให้องค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจว่าสมควรให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้น ๆ ทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่

▪ ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์มีค่าทางการตลาดมากกว่า 15,000 บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะหรือตามความเหมาะสม องค์กรอาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของขวัญในการย้ายหน่วยงานขณะดำรงตำแหน่งเดิม ของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากงาน เป็นต้น

▪ ถ้าในปีงบประมาณใด ๆ คุณค่ารวมของของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียว กลุ่มเดียวกัน หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กันหลาย ๆ ครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า 3,000 บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ

▪ ถ้าในปีงบประมาณใด ๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้รับบริการ แม้จะต่างคนต่างกลุ่ม เพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี แต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่า 3,000 บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น

▪ ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับเพื่อการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชนและองค์กรเอกชน) ที่ได้อย่างสม่าเสมอ บ่อยครั้งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือน ก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกชอบและคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญหรือผลประโยชน์เมื่อมีผู้มารับบริการ ควรปฏิเสธการรับ

▪ เงินสดหรือสิ่งใด ๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ ต้องปฏิเสธไม่รับ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใด ๆ

3. เราสามารถเก็บไว้เองได้หรือไม่

▶ ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นมีค่าไม่เกิน 3,000 บาท

▶ หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง 3,000 – 15,000 บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินใจ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ๆ จะเก็บไว้เองได้หรือไม่

▶ หากราคามากกว่า 15,000 บาท จะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการและส่วนราชการพิจารณาตัดสินใจ จะใช้ประโยชน์อย่างไร

4. หากฝ่าฝืนจะมีโทษอย่างไร

การมีพฤติกรรมใด ๆ ก็ตามที่เข้าข่ายประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือมีพฤติกรรมที่พร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนย่อมส่งผลให้ถูกลงโทษตักเตือน ตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงขั้นไล่ออก

ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน หากถูกตัดสินว่าผิดจริง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

เกณฑ์ประกอบการตัดสินใจ	
ประเด็น	การตัดสินใจ
เจตนา	อะไรเป็นเจตนาของการให้ของขวัญหรือผลประโยชน์
กฎระเบียบ	มีกฎระเบียบหรือนโยบายอะไรที่เกี่ยวกับการให้ของขวัญ และ/หรือผลประโยชน์
ความเปิดเผย	มีการเปิดเผยต่อสาธารณชนเพียงใด
คุณค่า	ของขวัญและหรือผลประโยชน์มีราคาเท่าใด
หลักจริยธรรม	มีหลักจริยธรรมที่เกี่ยวกับการรับของขวัญหรือไม่ มีอะไรบ้าง
อัตลักษณ์	ผู้ให้ม้อัตลักษณ์เพื่ออะไร
เวลาและโอกาส	เวลาและโอกาสในการให้ คืออะไร

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง

1) ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ที่อาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุและครุภัณฑ์เป็นช่องทางของการทุจริตคอร์รัปชันและเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพราะฉะนั้นต้องให้ความสำคัญในทุกขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้าง นับตั้งแต่การกำหนดคุณลักษณะ การคำนวณราคากลาง การจัดหาพัสดุการบริหารสัญญา การตรวจรับงาน และการเบิกจ่ายเงิน ดังนี้

(1.1) ขั้นตอนการประเมินความต้องการ

- การกำหนดขอบเขต ความเป็นไปได้ของโครงการ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม
- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้น คือ กระประเมินมูลค่าเกินความจำเป็นการกำหนดขอบเขตและการออกแบบโครงการที่เอื้อประโยชน์

(1.2) ขั้นตอนการเตรียมการ

- เป็นขั้นตอนพื้นฐานในการพิจารณาและอนุมัติโครงการ การเตรียมแผนการจัดหา
- จัดทำประกาศและเอกสาร เป็นไปตามระเบียบของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น คือ จัดทำแบบโครงการเอื้อประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

(1.3) ขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมเสนอราคาหรือผู้รับจ้าง

- ขั้นตอนการเปิดเผยรายละเอียดของโครงการ
- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้น คือ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ ข้อมูลที่เอื้อประโยชน์การเปิดเผยข้อมูลล่าช้าที่ทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบ

(1.4) ขั้นตอนการดำเนินการตามสัญญา

- ขั้นตอนการดำเนินการส่งมอบ เมื่อคู่สัญญาดำเนินการแล้วเสร็จ
- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้น คือ การส่งมอบวัสดุและครุภัณฑ์ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะและรูปแบบรายการที่กำหนดไว้ในสัญญา

2) แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีการจัดซื้อจัดจ้างการจัดซื้อจัดจ้างที่ดีควรคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า ความโปร่งใส และการแข่งขันอย่างเป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

(2.1) กฎ ระเบียบ และวิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง จะต้องมีการ

ประกาศหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน มีความครอบคลุมทุกรูปแบบ รวมทั้งเป็นที่รับรู้โดยทั่วกัน

(2.2) การเข้าถึงข้อมูล ควรถูกเก็บรวบรวมไว้ด้วยกัน ทั้งข้อมูลการดำเนินงาน ข้อมูลการตัดสินใจ ข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์หรือการเผยแพร่ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้าง มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม

(2.3) จะต้อง มีหน่วยงานที่สามารถรับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้และสามารถให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการตรวจสอบได้

(2.4) การพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง จะต้องมีความเป็นมืออาชีพ โดยเกิดจากการฝึกฝน การชี้แนะ และการส่งเสริมให้มีการพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่

3) มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและแนวทางการตรวจสอบบุคลากรถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง

(3.1) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้เสนองานที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคลากรภายในหน่วยงาน ทั้งประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่

(3.2) ห้ามมิให้บุคลากรในหน่วยงานใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่หรือหน้าที่ดำเนินงานหรือโครงการที่เอื้อประโยชน์กับตนเองทั้งที่เป็นตัวเงินและที่ไม่เป็นตัวเงิน

(3.3) ห้ามมิให้บุคลากรในหน่วยงาน ดำรงตำแหน่งหน้าที่ทำหน้าที่ทับซ้อน

(3.4) ในกรณีที่บุคลากรในหน่วยงานมีผลประโยชน์ทับซ้อน ให้ใช้หลักปฏิบัติ คือ

1) การเปิดเผย (Disclose) ต่อผู้บังคับบัญชาว่างานเรื่องใดที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

2) การถอนตัว (Refusal) ออกจากการทำหน้าที่ที่ตัดสินใจหรือทำงานที่บุคคลนั้นๆ มีผลประโยชน์ทับซ้อน

3) การแก้ไขสถานะของตำแหน่งหรือหน้าที่ในการทำงานที่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกัน (Removal) เช่น ลาออกจากตำแหน่งหน้าที่ซึ่งขัดแย้งกัน เป็นต้น

4) ให้บุคลากร 1 คน ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องในคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่พัสดุ มีหน้าที่ตรวจสอบบุคลากรที่เป็นคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่พัสดุในการจัดซื้อจัดจ้างถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองาน โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

- ตรวจสอบชื่อ นามสกุล ของผู้เสนองานว่ามีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับบุคลากรในหน่วยงานหรือไม่ เช่น ญาติ พี่ น้อง เพื่อน คู่แข่ง ศัตรู เป็นต้น

- ตรวจสอบสถานที่อยู่ สถานที่ปฏิบัติงานของผู้เสนอราคาว่ามีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับบุคลากรในหน่วยงานหรือไม่

- ตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานว่ามีส่วนได้ส่วนเสียกับงานหรือโครงการที่มีผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

บทที่ 6

การรับมือกับผลประโยชน์ทับซ้อนหรือ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

กรณีเกิดขึ้นกับตัวเอง ➔ ควรพิจารณาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นว่าส่วนรวมเสียผลประโยชน์หรือไม่ หากส่วนรวมเสียผลประโยชน์ควรหลีกเลี่ยง เช่น หากเราเป็นคณะกรรมการพิจารณาจัดจ้างหรือพิจารณาความดีความชอบของบุคคลใกล้ชิด เราควรถอนตัวจากการเป็นคณะกรรมการ หรืองดออกเสียง เนื่องจากการตัดสินใจของเราอาจมีผลทำให้การพิจารณาเบี่ยงเบน แต่หากเป็นเพียงคนรู้จักธรรมดา เราควรประกาศให้ทราบว่าเรารู้จักกับบุคคลนั้นต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจของตัวเราและเพื่อความโปร่งใส

กรณีเกิดขึ้นกับผู้ร่วมงานหรือคนใกล้ชิด ➔ เราควรให้คำแนะนำด้วยการอธิบายให้เข้าใจถึงกรณีต่างๆ และผลหรือโทษของความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งแนะนำวิธีการป้องกันเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

▶▶ วิธีการที่ดีที่สุดในการจัดการกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ก็คือ การไม่อยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวตั้งแต่ต้น การหลีกเลี่ยงสถานการณ์การขัดกันแห่งผลประโยชน์ ถ้าสามารถหลีกเลี่ยงได้ เป็นวิธีการรับมือกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ที่ดีที่สุด แต่หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ควรหยุดการดำเนินการและไม่ร่วมพิจารณาวินิจฉัยหรือลงมติ หรือหากต้องพิจารณาวินิจฉัยหรือลงมติในเรื่องที่มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ให้พิจารณาวินิจฉัยหรือลงมติไปโดยยึดหลักเหตุผล โปร่งใส เปิดเผยและสามารถอธิบายได้

ทั้งนี้ หากพบเห็นและมีหลักฐานที่ทำให้มั่นใจว่าบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธา เขต 1 หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตและปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของตนเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถประสานหรือแจ้งเบาะแสเพื่อให้ข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ได้แก่

▶ หน่วยงานต้นสังกัดของผู้กระทำผิด

▶ สำนักงานผู้ตรวจเงินแผ่นดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2540 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5 เลขที่ 120 หมู่ 3 ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์ สายด่วน 1676

▶ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เลขที่ 361 ถ.นนทบุรี ต.ท่าทราย อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือ ตู้ ปณ.100 เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์ 02-528 4800 ถึง 4849

▶ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดโยธธา

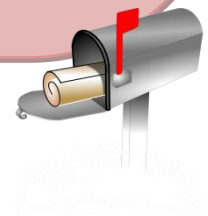
สำนักงานจังหวัดโยธธา ศาลากลางจังหวัดโยธธา ถนนแจ้งสนิท ตำบลในเมือง อำเภอเมืองโยธธา จังหวัดโยธธา ๓๕๐๐๐

▶ ศาลปกครอง

เลขที่ 120 หมู่ 3 ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์สายด่วน 1355 โทรศัพท์ 02-141 1111

▶ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ถ.พระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 02-271 8000

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 20 lines.

คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

 พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อเดือนมิถุนายน 2565

 ..จัดทำโดย..

นางทิพย์รัตน์ ปรีชา ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี

 ..ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่..

▶ กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ถนนแจ้งสนิท

ตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร 35000

 โทร 08 5666 9693

